

NOTA DE PREMSA

Resultats de la 2a edició de l'enquesta sobre l'impacte econòmic de la Covid-19 promoguda per la Cambra i realitzada en col·laboració amb el CRES

Els empresaris confien en la vacuna per sortir de la crisi, però creuen que la recuperació econòmica no serà ràpida

La meitat de les empreses enquestades preveuen que l'impacte negatiu de la Covid-19 en l'activitat s'intensificarà els propers sis mesos i es materialitzarà principalment en una davallada de les vendes i en tensions de tresoreria

Un 3,5% de les empreses es veuran obligades a tancar i, en comparació amb el juliol del 2020, augmenta gairebé 7 punts el percentatge d'empreses que s'ho està plantejant, fins al 19% del total

En opinió dels empresaris les accions prioritàries que hauria d'implementar el sector públic per afavorir la sortida de la crisi són: la simplificació administrativa, facilitar l'accés al finançament, estímuls fiscals, impulsar la diversificació econòmica i la millora de les comunicacions

Andorra la Vella, 9 de març de 2021. La Cambra de Comerç, Indústria i Serveis durant el mes de gener ha dut a terme la segona onada de l'enquesta per valorar l'impacte econòmic que està patint el teixit empresarial del país arrel de la crisi econòmica derivada de la Covid-19. Avui es presenten els resultats dels quals es desprèn que durant el segon semestre de l'any 2020 l'impacte sobre l'activitat ha continuat sent negatiu, amb una caiguda interanual de la xifra de vendes del 28% de mitjana. Pel que fa a les perspectives, la majoria d'empresaris del país preveuen que la recuperació no serà ràpida, i estimen, en general, una caiguda de la xifra de vendes global de prop del 15% de mitjana durant el primer semestre de 2021. En aquest escenari econòmic complex, les dades de l'enquesta indiquen que un 3,5% de les empreses es veuran forçades a tancar i un 19% s'ho està plantejant.

Aquest estudi ha comptat amb la col·laboració del Centre de Recerca Sociològica (CRES) i s'ha estructurat a partir d'una enquesta telefònica a més de 400 empreses i treballadors per compte propi (autònoms). Una mostra que engloba tots els sectors d'activitat.

L'objectiu principal de l'enquesta és treballar amb dades reals sobre l'afectació que han patit les empreses del país i poder elaborar una comparativa de la situació econòmica

NOTA DE PREMSA

durant el primer i segon semestre de 2020. També saber el grau d'impacte en la continuïtat del seu negoci i perspectives de futur.

Igualment, s'han abordat altres objectius, com ara, conèixer com han canviat els hàbits de treball, l'impacte en les vendes i els factors determinants per sortir de la crisi.

Dividim els resultats en quatre grans blocs d'informació que responen als objectius de l'enquesta:

- (I) **AFECTACIÓ ECONÒMICA QUE HAN PATIT LES EMPRESES I TREBALLADORS PER COMPTE PROPI**
- (II) **IMPACTE EN LA CONTINUÏTAT DEL NEGOCI**
- (III) **CANVI D'HÀBITS DE TREBALL I IMPACTE EN L'ESTRUCTURA I RECURSOS DE LES EMPRESES**
- (IV) **VALORACIÓ DE LES MESURES ECONÒMIQUES I GESTIÓ DE LA CRISI**
- (V) **EXPECTATIVES I FACTORS PER SORTIR DE LA CRISI**

-
- (I) **AFECTACIÓ ECONÒMICA QUE HAN PATIT LES EMPRESES I TREBALLADORS PER COMPTE PROPI**

Balanç de l'aturada de l'activitat durant el segon semestre de 2020:

Si bé durant el període d'emergència sanitària (del 14 de març al 19 d'abril del 2020) l'aturada de l'activitat va afectar el 65% de les empreses enquestades, durant el segon semestre de 2020 aquesta xifra disminueix notablement fins al 21%. En concret, el 15% de les empreses han hagut d'aturar totalment l'activitat durant el segon semestre 2020, davant d'un 79% d'empreses que han mantingut l'activitat oberta i prop del 6% que han hagut de tancar alguna àrea de negoci i/o punt de venda a causa de la davallada de la demanda dels seus productes o serveis.

- **Variació de la xifra de vendes:**

2n semestre de 2020: L'evolució de l'activitat econòmica durant el segon semestre de 2020 ha estat en general negativa: el 68% de les empreses ha patit una caiguda de la

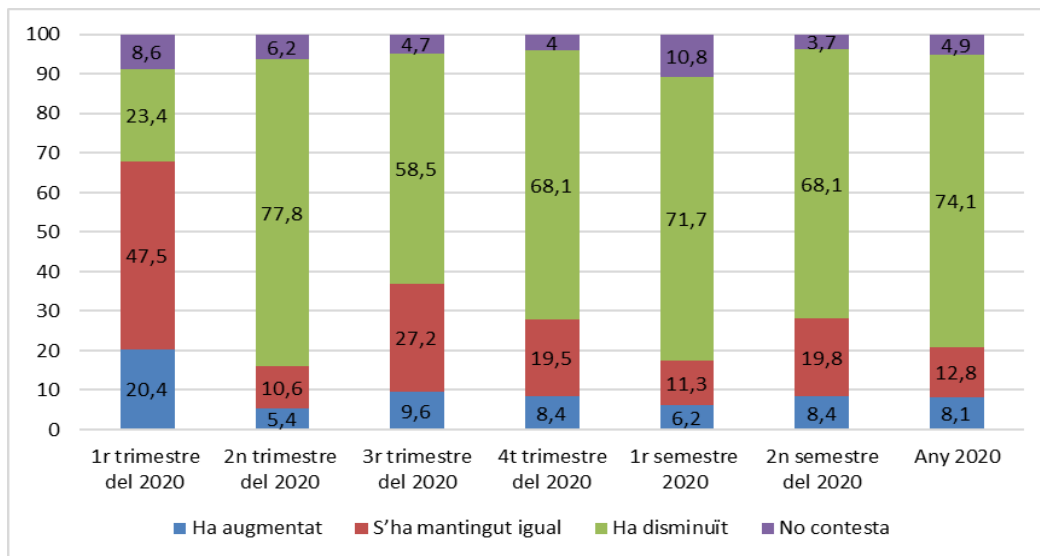
NOTA DE PREMSA

facturació a causa de l'afectació de la Covid-19, mentre que tan sols un 8% de les empreses ha assenyalat una evolució a l'alça de les vendes, i un 20% ha indicat una evolució estable dels nivells d'activitat.

En conjunt, les empreses que han participat en l'enquesta han indicat una disminució mitjana de la xifra de vendes global del 28% durant el segon semestre del 2020, i destaca el fet que gairebé la meitat de les empreses que han patit un retrocés de l'activitat han registrat una davallada de la facturació del 40% o més respecte al mateix semestre de l'any anterior.

L'hoteleria, les activitats de restauració, les de transport i bona part del comerç no essencial han experimentat una disminució interanual de les vendes molt més intensa i generalitzada que la resta de sectors en aquest període.

Variació de la xifra de vendes segons el període 2020 (en % d'empreses)

En el tercer trimestre de l'any 2020 (de l'1 de juliol al 30 de setembre), s'observa una recuperació tímida de les vendes en relació amb el 2n trimestre de l'any, gràcies a l'aixecament de les restriccions de mobilitat i a l'arribada de turistes durant els mesos d'estiu. Ara bé, tot i la represa progressiva dels negocis, només un 9,6% del total d'empreses ha registrat un augment de la xifra de vendes en relació amb el mateix trimestre de l'any 2019 i un 27% ha pogut mantenir uns volums de facturació similars als d'ara fa un any. Per contra, la majoria d'empreses, el 58,5% han indicat una caiguda interanual de la xifra de vendes durant aquest període, que s'ha traduït en una disminució de la facturació del 46% de mitjana.

NOTA DE PREMSA

En el quart trimestre de l'any 2020 (de l'1 d'octubre al 31 de desembre), amb l'arribada de la segona onada de la pandèmia i l'aplicació de noves limitacions a la mobilitat per part dels països veïns, l'escenari econòmic empitjora de manera significativa. Disminueix 1,2 punts, fins al 8,4%, les empreses que han registrat un increment dels volums de facturació en comparació amb el trimestre anterior, i en sentit contrari, augmenta prop de 10 punts la proporció d'empreses que indica una caiguda interanual de la seva xifra de vendes fins al 68% del total.

Total any 2020: La caiguda de l'activitat durant el conjunt de l'any 2020 ha estat notable. Entre els establiments que manifesten haver experimentat un descens dels ingressos durant l'any 2020 amb motiu de la crisi de la Covid-19 (el 74% del total d'enquestats), la caiguda mitjana de la facturació ha estat del 42,5%. En canvi, només un 13% dels enquestats han mantingut uns nivells de vendes similars als de 2019 i un percentatge molt reduït d'empreses, el 8% del total, ha experimentat un increment de la facturació.

Per sectors, l'afectació de la crisi ha estat especialment intensa en l'hoteleria, la restauració, el transport i bona part del comerç no essencial, que s'han vist greument perjudicats per les limitacions de mobilitat durant la segona fase de la crisi sanitària. Per la seva banda, la construcció, la indústria, el comerç especialitzat en farmàcia i en alimentació, així com els serveis no vinculats al turisme, han seguit una evolució comparativament menys negativa que la resta de sectors, ja que han pogut continuar amb la seva activitat malgrat les restriccions de mobilitat aplicades pels països veïns.

Com és d'esperar, s'observa una relació significativa de la variació de les vendes en funció de si l'activitat s'ha mantingut oberta o tancada. De tal manera que les empreses que han pogut mantenir l'activitat oberta durant la segona meitat de l'any, són les que en una proporció més gran diuen que ha augmentat la xifra de vendes (el 10% d'empreses) o que s'ha mantingut igual que l'any anterior (el 16%). En canvi, les empreses que han hagut de tancar parcialment o totalment l'activitat han vist caure la xifra de vendes (en el 91% i el 93,5% dels casos, respectivament).

Previsió de la variació de la xifra de vendes de cara al primer semestre de 2021:

- De cara al primer semestre de 2021 les empreses preveuen una caiguda interanual mitjana de la xifra de vendes de gairebé el 15%.

NOTA DE PREMSA

La majoria d'empreses consideren que de cara al primer semestre de 2021 serà difícil poder recuperar uns nivells d'activitat normalitzats i/o similars als anotats el mateix període de l'any 2020.

Els sectors de l'hoteleria i la restauració són els que mostren un to més pessimista i els que en una proporció més gran preveuen una tendència a la baixa de les vendes de cara al primer semestre del 2021 (el 76% i 59% de les empreses, respectivament). En canvi, destaca que el 78% de les empreses constructores confien en què podran mantenir uns nivells d'activitat molt semblants als del mateix semestre de l'any anterior.

Durada de l'impacte de la crisi

Un 51% de les empreses preveu que durant els sis mesos vinents s'intensifiqui l'impacte negatiu en l'activitat que desenvolupa, en contrast amb el 36% que opina el contrari.

La reducció de les vendes o l'anul·lació de reserves serà la principal afectació, tal i com assenyalava el 84,5% de les empreses que afirmen que l'impacte negatiu s'intensificarà, seguit de les tensions de tresoreria i/o dificultats de finançament (citats pel 41% de les empreses) i de les reduccions de plantilla (citats pel 8%).

- **La majoria d'empresaris preveu que la recuperació no serà ràpida: el 56% de les empreses considera que l'impacte negatiu de la Covid-19 en l'activitat pot durar fins a un any o més.**

Pel que fa a la durada de l'afectació de l'impacte de la Covid-19 en l'activitat empresarial, només un 13% de les empreses confien en un escenari de recuperació ràpida (menys de 6 mesos), en contrast amb una majoria d'empresaris que opina que el procés de recuperació serà més llarg en el temps: un 33% creu que l'impacte de la Covid-19 durarà entre 6 i 12 mesos i un 23% preveu que els efectes negatius s'allarguin més d'un any. El sector de l'hoteleria (57%) i la restauració (34%) són els que amb més freqüència han dit que els afectarà de sis mesos a un any o més d'un any, respectivament.

Destaca també que un 16% d'empreses manifesten que l'impacte de la Covid-19 de moment no els afecta (majoritàriament són empreses del sector de la construcció i en menor mesura de la indústria i dels serveis no vinculats al turisme).

NOTA DE PREMSA

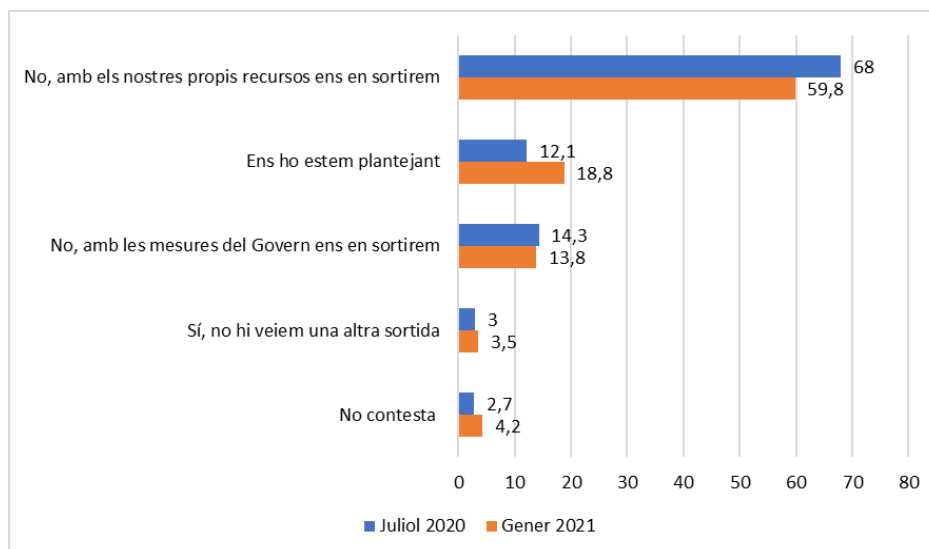
(II) IMPACTE EN LA CONTINUÏTAT DEL NEGOCI

Previsió de tancament d'empreses

- **El 3,5% de les empreses es veuran forçades a tancar i augmenta de manera significativa el nombre d'empreses que s'ho està plantejant, fins al 19% del total (al juliol de 2020 aquest percentatge era del 12%).**

La gran majoria de les empreses enquestades, el 74% del total, afirma que no té previst tancar la seva empresa: un 60% manifesta que amb els seus propis recursos se'n sortiran (principalment les del comerç especialitzat en farmàcia i articles mèdics, les benzineres, la indústria i la construcció) i un 14% que tirarà endavant mitjançant les mesures de Govern (aquest és el cas, per exemple, en gran mesura, dels supermercats i grans magatzems).

Comparativa de la projecció de tancament de l'empresa a causa de la Covid-19 segons el moment de l'enquesta

Tanmateix és significatiu l'augment del nombre d'empreses que s'està plantejant el tancament del negoci, el 19% del total (en l'edició de juliol de 2020 aquesta xifra es situava en el 12%). Un percentatge que augmenta fins al 50%, en el cas del sector de transport i logística, fins al 39% en el cas de la restauració i fins al 33%, en el cas de les empreses del sector hotelier.

NOTA DE PREMSA

També és rellevant, tot i ser molt reduït, el percentatge d'empreses que afirmen que hauran de tancar a causa de la Covid-19, perquè no hi veuen cap altra sortida, el 3,5% del total, cinc dècimes més que en el mes de juliol de 2020. Els sectors que concentren una proporció més elevada d'empreses amb previsió de tancament són, igual que en l'edició de juliol de 2020, el sector del comerç especialitzat en alimentació, l'hoteleria i la restauració).

Segons la forma jurídica de l'empresa, els treballadors per compte propi són els que en una proporció més gran es plantegen tancar l'empresa, un 25% del total, davant d'un 12% de societats mercantils. A més els autònoms són els que manifesten amb més freqüència que hauran de tancar perquè no hi veuen cap altra sortida (el 5% del total, davant del 2% de les societats mercantils).

(III) CANVI D'HÀBITS DE TREBALL I IMPACTE EN L'ESTRUCTURA I RECURSOS DE LES EMPRESES

Pràctica del teletreball

- **Augmenta el percentatge d'empreses que opten per la modalitat del teletreball en l'actual context de pandèmia (1 de cada 4 empreses té una part de la plantilla treballant a distància)**

La crisi sanitària ha obligat una part de les empreses i treballadors a implementar la pràctica del teletreball, per reduir en la mesura del possible la propagació del virus i assegurar la continuïtat de l'activitat en l'actual context de pandèmia. La implantació d'aquesta modalitat de treball ha augmentat des de l'esclat de la crisi de la Covid-19. En concret, el mes de juliol de 2020 només hi havia un 18% d'empreses que tenia una part de la plantilla fent teletreball, davant del 24% d'empreses que en l'actualitat estan duent a terme aquesta pràctica.

Només un 14% de les empreses, tot i tenir la possibilitat d'aplicar el teletreball, no l'està desenvolupant (aquest percentatge arribava al 30,5% el mes de juliol de 2020). Tanmateix, la proporció dels que directament no tenen la possibilitat de fer-ne ha augmentat 12 punts d'un període a l'altre, fins a situar-se en el 61% del total el mes de gener de 2021.

NOTA DE PREMSA

Impacte de la crisi de la Covid-19 en la plantilla i previsions d'acomiadaments

Un 67% de les empreses enquestades afirma que la crisi de la Covid-19 no ha tingut cap impacte en la plantilla de l'empresa. Per contra, un 21% indica que hagut de fer reduccions de jornada o suspensió del contracte de treball, un 7% ha acomiadat treballadors i un 4% no ha pogut renovar contractes temporals. Entre altres tipus d'impacte, les empreses han assenyalat les baixes i confinaments de part de la plantilla, l'afectació psicològica dels empleats o l'aturada de l'activitat, entre altres.

La reducció de l'activitat en l'hoteleria i la restauració ha tingut un impacte molt significatiu en l'ocupació d'aquests sectors, atès que una proporció significativa d'empreses s'han vist obligades a acomiadar personal (un 33% en el cas de l'hoteleria i un 18% en el cas de la restauració) i a aplicar mesures de reducció de la jornada laboral o suspensió temporal del contracte de treball, ERTO (un 81% en el cas de l'hoteleria i un 39% en el cas de la restauració).

Del total d'empreses enquestades, un 6% indica que té previst fer algun acomiadament durant els propers sis mesos, mentre que un 86% diu que no, i un 8% no contesta.

(IV) VALORACIÓ DE LES MESURES ECONÒMIQUES I GESTIÓ DE LA CRISI

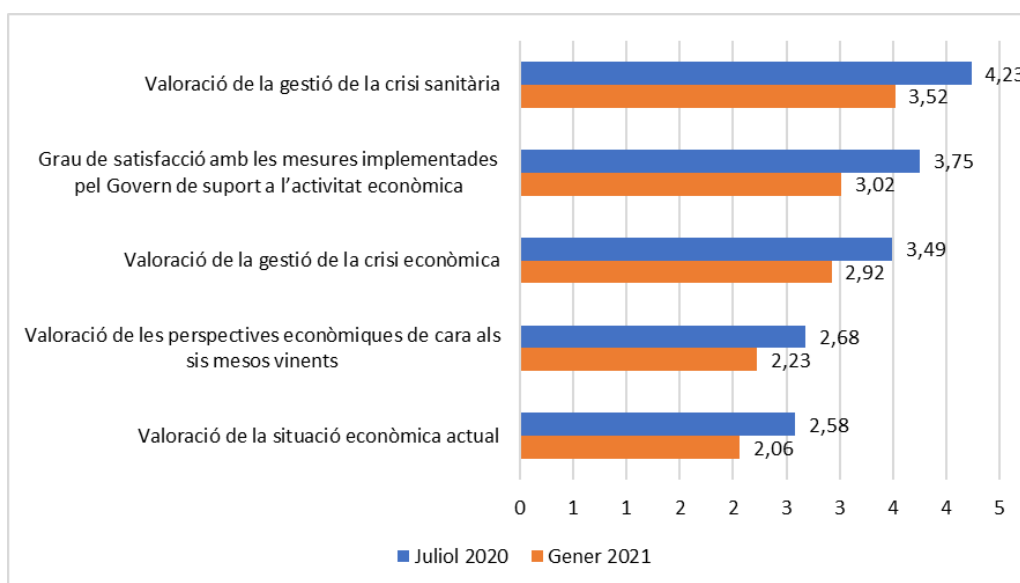
Baròmetre de la situació econòmica actual i futura i de la gestió de la crisi

- **Els empresaris aproven la gestió de la crisi sanitària i econòmica, però valoren la situació econòmica actual i futura amb més preocupació i pessimisme.**

Les empreses enquestades valoren satisfactòriament la gestió de la crisi sanitària (3,52 d'un màxim de 5), les mesures implementades pel Govern de suport a l'activitat econòmica (3,02) i la gestió de la crisi econòmica (2,92). Ara bé, en tots els tres casos els empresaris són més crítics amb la gestió de la situació, tant econòmica com sanitària, i donen puntuacions més baixes que no pas al juliol del 2020. D'altra banda, quant a l'evolució econòmica, les empreses es mostren menys confiades que en el semestre anterior i veuen el futur més incert i amb més preocupació. En concret, la situació econòmica actual, així com les perspectives econòmiques de cara als sis mesos vinents, obtenen valoracions baixes, per sota de l'aprovat (2,1 i 2,2 sobre 5, respectivament), el que suposa una visió més pessimista que la del juliol del 2020.

NOTA DE PREMSA

Comparativa de la valoració mitjana de la situació econòmica i de la gestió de la crisi (en una escala de l'1 al 5)

Impacte i valoració de les mesures aprovades pel Govern per pal·liar els efectes de la crisi derivada de la Covid-19

El 21,5% dels enquestats considera que les ajudes aprovades pel Govern han estat adequades per mantenir la viabilitat econòmica de les empreses (al juliol de 2020 aquest percentatge se situava en el 55%). D'altra banda, un 17% d'empreses opina que no han estat suficients (un 12% al juliol de 2020), i un 12% manifesta que en un primer estadi han estat suficients però que caldrà aprovar més mesures de suport a l'activitat (un 4% al juliol de 2020).

Les empreses de la indústria i de la construcció són les que en una proporció més elevada valoren que les mesures han estat adequades. En canvi, bona part del sector comercial, l'hoteleria, la restauració i el sector transport i logística opinen que en l'actualitat les mesures no són suficients i caldria ampliar-les.

- El 34% de les empreses enquestades s'han acollit a alguna de les mesures d'ajuda atorgades pel Govern durant el segon semestre de 2020 (aquest percentatge va arribar a ser del 75% en la primera onada de la pandèmia a causa de l'aturada pràcticament general de l'activitat).

NOTA DE PREMSA

Entre les empreses que han sol·licitat alguna mesura d'ajuda, es destaca en primer lloc, la suspensió temporal dels contractes de treball (ERTO), amb un 44% de les empreses que s'hi ha acollit, seguit de les línies de crèdit (el 24,5%) i dels descomptes, fraccionaments i ajornaments en subministraments (el 23%). Les empreses també han assenyalat la prestació mensual per als treballadors per compte propi o la reducció o suspensió de la base de cotització (ambdós citat pel 22% de les empreses), i els descomptes dels locals per a negocis (el 21%).

De cara als propers sis mesos, un 27% de les empreses enquestades tenen previst acollir-se o continuar acollint-se a alguna de les ajudes que atorga el Govern, principalment les empreses del sector de l'hoteleria i de la restauració.

(V) EXPECTATIVES I FACTORS PER SORTIR DE LA CRISI

Factors que determinaran la sortida de la crisi i previsió de l'escenari econòmic general.

7 de cada 10 empreses consideren que la vacuna contra la Covid-19 és un dels factors més determinants per a la sortida de la crisi, seguit de la reactivació de l'economia en l'àmbit europeu i nacional (56%) i de l'atorgament d'ajudes públiques (19,5%). També un 11% dels enquestats manifesta la importància de facilitar l'accés al finançament per part de les entitats bancàries.

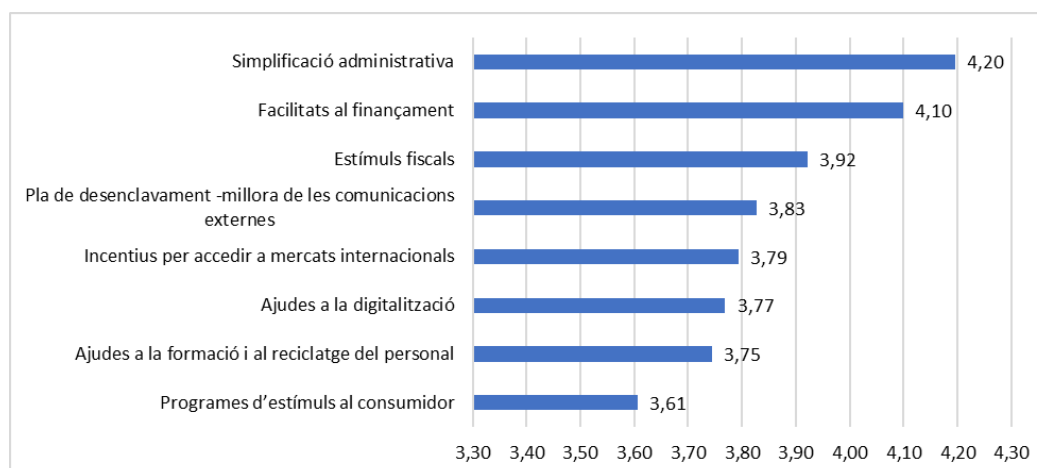
La majoria d'empreses enquestades, el 45% del total, preveu que hi haurà una caiguda profunda de l'economia i que la recuperació posterior serà lenta i llarga en el temps, el que seria un escenari econòmic en forma de logo de Nike. En canvi, només un 14% de les empreses confien en què després de la caiguda intensa de l'activitat (de tocar fons), hi hagi una recuperació ràpida (escenari en forma de V). Destaca també que un 21% de les empreses es decanta per una evolució econòmica en forma de W, amb repunts i alts i baixos per sortir de la crisi.

NOTA DE PREMSA

Prioritats estratègiques i accions a implementar -sector públic i privat

Entre les accions que hauria d'implementar el sector públic per afavorir la sortida de la crisi, les empreses consideren que les prioritàries haurien de ser: la simplificació administrativa (amb una puntuació mitjana de 4,20 sobre un màxim de 5), facilitar l'accés al finançament (4,10) i establir estímuls fiscals (3,92). També es consideren rellevants altres accions com ara el pla de desenclavament i millora de les comunicacions externes (3,83), els incentius per accedir a mercats internacionals (3,79) i les ajudes a la digitalització (3,77) i a la formació i reciclatge del personal (3,75).

Importància de les accions que hauria d'implementar el sector públic per afavorir l'activitat empresarial i la sortida de la crisi

Pel que fa a les prioritats estratègiques de l'empresa per impulsar el negoci i guanyar competitivitat, els empresaris han mencionat per ordre d'importància: la reducció dels costos (amb una valoració de 3,72 d'un màxim de 5), dotar el personal de noves habilitats professionals (3,65) i invertir en innovació i digitalització (3,58). També una part rellevant d'empreses aposten per adaptar-se al context econòmic actual i reorientar el negoci per mitjà del desenvolupament de nous productes i serveis (3,57), per l'obertura i reforç del canal online (3,22) i per l'expansió i creixement internacional (3,02).

NOTA DE PREMSA

Valoració de les prioritats estratègiques de l'empresa per impulsar el negoci

Model de país i principals reptes que ha d'afrontar Andorra en els propers anys

	Freqüències	Percentatges
Total	405	
Impulsar la diversificació sectorial de l'economia i atreure inversió estrangera d'alt valor afegit	279	68,9
Millorar l'oferta turística i comercial	208	51,4
Impulsar polítiques de sostenibilitat i d'economia circular	199	49,1
Desenvolupar infraestructures de comunicació alternatives a les actuals	187	46,2
Promoure activament la transformació digital a les empreses	122	30,1
Altres	21	5,2
No contesta	11	2,7

Els principals reptes de futur en opinió de les empreses enquestades són: en primer lloc, impulsar la diversificació sectorial de l'economia i atreure inversió estrangera d'alt valor afegit, esmentat pel 69% de les empreses (al juliol de 2020 aquest percentatge se situava en el 65%); en segon lloc, la millora de l'oferta turística i comercial, citat pel 51% de les empreses (el 63,5% al juliol de 2020), i en tercer lloc, impulsar polítiques de sostenibilitat i d'economia circular (el 49%, davant del 65% de juliol de 2020). D'altra banda, el 46% de les empreses han assenyalat la necessitat de desenvolupar infraestructures de comunicació alternatives a les actuals (un percentatge que augmenta 9 punts en relació amb el 37% del juliol de 2020) i el 30% de les empreses han esmentat la importància de promoure activament la transformació digital a les empreses (baixa 7 punts respecte al 37% del juliol de 2020).

NOTA DE PREMSA

VALORACIÓ I OPINIÓ DE LA CAMBRA

En el context actual, en el qual la majoria d'empreses del país estan patint pèrdues significatives, la Cambra va voler llençar el gener del 2021 una segona enquesta sobre l'impacte de la Covid-19, realitzada en col·laboració amb el CRES i en línia amb el seu objectiu de fer una gestió del coneixement estratègica que permeti oferir serveis d'utilitat per les empreses i professionals. L'estudi, que ha comptat amb més de 400 empreses i del qual avui presentem els resultats, permetrà seguir treballant amb dades reals d'afectació per fer costat a les empreses del país.

Davant de l'escenari complex que constaten les dades recollides, la Cambra comparteix plenament la preocupació dels empresaris. La tasca de la institució en aquests moments tan difícils és establir mesures per minimitzar els efectes de la crisi per tal de contribuir a la continuïtat i competitivitat de les empreses del país i formar part de la solució.

Fidels a la voluntat d'atendre, escoltar i actuar en favor del teixit empresarial local, des de la publicació de la primera enquesta el setembre del 2020, la Cambra va començar a treballar en un programa a mida per donar resposta a les demandes dels diferents sectors d'activitat, un conjunt d'iniciatives anomenat Fem Empresa, que ja està en funcionament i que podrà anar afegint serveis en funció de les necessitats de cada moment.

Així, la Cambra segueix treballant per dinamitzar l'activitat econòmica i empresarial del país durant i després de la pandèmia i, alhora, manté els objectius d'assolir una major diversificació econòmica i la definició d'un nou model que ens permeti un creixement sostingut de l'economia del país.

Finalment, la Cambra vol expressar la seva voluntat de seguir desenvolupant la seva tasca a través de tres grans eixos de present i de futur: promoure la supervivència de l'empresa andorrana durant i després de la pandèmia, generar nova activitat empresarial que permeti diversificar el model econòmic actual i posar en valor la competitivitat i professionalitat de les empreses andorranes.

Per a més informació:

[CAMBRA DE COMERÇ, INDÚSTRIA I SERVEIS D'ANDORRA](#)

[Tel. 00376-809292](tel:00376-809292)

www.ccis.ad